

Majorstuen skoles plan for trygt og godt skolemiljø

Majorstuen skoles «Handlingsplan for elevenes skolemiljø» viser hvordan Majorstuen skole, Aktivitetsskolen og Musikk på Majorstuen aktivt skal arbeide for å fremme et trygt og godt skolemiljø i samsvar med opplæringsloven kapittel 12-2. Handlingsplanen omtaler plikter, regler, rutiner og praksis innenfor arbeidet med skolemiljøet.

1. Skolens visjon/mål for et trygt og godt skolemiljø

Majorstuen skoles visjon er "Mest mulig læring" og gjennom verdiene *tydelig, lojal og samarbeidende* ønsker vi å jobbe i alle ledd for at ingen elever eller ansatte skal utsettes for vold, mobbing/krenkelser, og at hver elev skal få mulighet til å utvikle seg faglig og sosialt. Alle elever skal oppleve at de hører til og er inkludert i felleskapet på skolen.

Majorstuen skole har nulltoleranse for at elever eller ansatte blir krenket, mobbet, utestengt eller utsatt for vold. Skolen skal påse at elevene opplever å bli tatt på alvor når de opplever å ikke ha et trygt og godt skolemiljø, og at undersøkelse og tiltak blir raskt iverksatt. Vi etterstreber å planlegge for den gode timen der alle elever opplever å være inkludert faglig og sosialt gjennom fellesskapende undervisning. Skolen skal etterstrebe å se hele eleven, lage målrettede tiltak som forbedrer skolens miljø og øke lærernes kompetanse til å håndtere utfordringer i elevenes psykososiale miljø.

1.2 Opplæringsloven kap. 12

Kap. 12-2 "Alle elever har rett til eit trygt og godt læringsmiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring".

Det er viktig å merke seg at kap.12 gjelder for hele skoledagen – både i timer, friminutt og skoleturer og andre aktiviteter i skolens regi. Kap. 12 gjelder også på aktiviteter, i skolens regi, lagt til etter skoletid. Kap. 12 omfatter både det psykiske og det fysiske skolemiljøet til elevene.

Opplæringsloven finner du her:

[Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa](#)

[Retten til et trygt og godt skolemiljø](#)

1. Skolens felles forståelse og holdninger

Fellesskapsorientert mobbesyn:

«Mobbing av barn og unge er handlinger fra voksne og/eller barn og unge som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull deltaker i fellesskapet og muligheten til medvirkning.»

(Helgeland & Lund 2020)

Majorstuen skole skal arbeide kontinuerlig med elevenes skolemiljø, og vil på denne måten sørge for at alle ansatte vet hvilke plikter som gjelder, og hva som forventes av den ansatte.

2.1

Krenkelser omhandler rasisme, seksuell trakassering og andre hatefulle ytringer, knyttet til religion, livssyn, legning/leveform eller funksjonsevne.

2.2

Skolens felles forståelse av relevante begreper.

Gjennom året jobber skolen for at alle ansatte har en felles forståelse av relevante begreper som mobbing, krenkelser, utenforskap og nulltoleranse og sikrer dette gjennom systematisk arbeid med alle ansatte gjennom skoleåret med ulike tema knyttet til temaet.

[Årshjul skolemiljø Kap. 12 Majorstuen skole .docx](#)

Skolens arbeid med prosess for en felles forståelse skal skolen sikre at alle ansatte har en felles forståelse av begrepene, slik at vi vet hva vi skal se etter slik at i er i stand til å ta elevene på alvor.

2.3

Presiser elev- og læringssyn som driver skolens praksis.

Majorstuens skole jobber for en fellesskapende undervisning der klasserommet og læringen som foregår skal være inkluderende for alle elevene. Undervisningen skal ha en tilnærming som inkluderer differensierte metoder og åpne oppgaver som bidrar til mest mulig læring for alle.

Gjennom skolens verdier, *tydelig, lojal og samarbeidende*, jobber vi for at elevene skal få mest mulig læring.

Læring foregår i samarbeid med andre.

Elevstemmen er en viktig del av skolens praksis.

2.4

Majorstuen skole bygger planen på et fellesskapene mobbesyn. Dette innebærer at hele skolefellesskapet aktivt deltar i arbeidet mot mobbing og for inkludering.

Majorstuen skole ser på mobbing som et kollektivt problem som krever en felles innsats fra elever, lærere, foreldre og andre aktører i skolemiljøet. Skolen vil sikre et trygt og inkluderende miljø ved å fremme fellesskap og forebygge mobbing. Dette innebærer å skape et inkluderende miljø gjennom aktiviteter som fremmer samarbeid og respekt. Skolen vil identifisere og håndtere mobbing tidlig gjennom regelmessige kartlegginger og åpne rapporteringskanaler. Alle ansatte vil få nødvendig opplæring i forebygging og håndtering av mobbing. Elevene blir involvert aktivt i arbeidet mot mobbing gjennom elevråd og trivselsgrupper. Skolen jobber også tett med foreldre og lokalsamfunn for å støtte elevene. Tiltakene inkluderer blant annet trivselsprogrammer, undervisning i sosiale ferdigheter og regelmessige foreldremøter. Planen evalueres årlig for å sikre effektivitet og justeres etter behov.

2.5

De fem grunnleggende faktorene for et trygt og godt læringsmiljø

Analyse og arbeidsmodell, *Trygt og godt skolemiljø 2021*

Godt læringsmiljø er en rettighet og en forutsetning for god læring. Utdanningsdirektoratet definerer et godt læringsmiljø som "(...) de samlede kulturelle, relasjonelle og fysiske forholdene på skolen som har betydning for elevenes læring, helse og trivsel". (Utdanningsdirektoratet 2011).

For å sikre de trygge og gode skole- og læringsmiljøene, jobber Majorstuen skole for å gjennom områdene *omsorgsfull kontroll, gode relasjoner, vennskap og inkludering, læreplanforståelse og et godt skole-hjem-samarbeid*. Alle disse

elementene er til stede og er gjensidig avhengig av hverandre for å skape det gode læringsmiljøet.

Omsorgsfull kontroll handler om at læreren er en tydelig, forutsigbar og trygg voksen som ser den enkelte elev og viser elevene tillit, og dermed får tillit tilbake. Gjennom regler og rutiner skapes en forutsigbar og god arbeidsdag, både for elevene og for lærerne på Majorstuen skole, og disse er et virkemiddel for å få til god læring i undervisningssituasjoner.

Elevenes opplevelser av *god relasjon* til læreren er av avgjørende betydning for elevenes motivasjon, lærelyst og læringsglede. Læreren er den profesjonelle parten i dette forholdet og har dermed relasjonsansvaret. Lærerne ved Majorstuen skole er bevisste sin rolle og arbeider målrettet for å skape tillit og et positivt læringsklima, der de alltid tar utgangspunkt i elevenes beste, samt lojalitet til skolens verdier.

Majorstuen skole jobber for å sikre *vennskap og inkludering* ved å fremme fellesskap og motvirke ekskludering. Dette skjer både i faglige og sosiale sammenhenger. Gjennom fellesskapende didaktikk og fellesskapende undervisning rettes fokuset mot hvordan mål, metoder og innhold i undervisningen kan samle elevene om undervisningen som det som skaper fellesskapet i klassen. Majorstuen skole jobber for et miljø der elever føler seg sett, hørt og inkludert. Dette styrker både trivsel og læring.

God læreplanforståelse blant lærerne bidrar til at undervisningen er målrettet og relevant for elevene. Gjennom god planlegging og faglig tilpasning kan skolen ivareta elevenes ulike behov, samtidig som vi opptrer tydelig og lojal mot de krav og verdier læreplanen legger til grunn.

Skole-hjem-samarbeid preges av åpen og tydelig kommunikasjon der foreldrene ses som samarbeidspartnere i elevenes læringsprosess. Ved å være lojale mot vår felles oppgave og arbeide tett sammen med foresatte, skaper vi et støttende nettverk rundt elevene. Denne samarbeidsorienterte tilnærmingen styrker både tillit og forståelse mellom hjem og skole.

Til sammen legger disse fem faktorene, forankret i skolens verdier *tydelig, lojal og samarbeidende*, grunnlaget for det inkluderende læringsmiljøet som kjennetegner Majorstuen skole.

3. Medvirkning

3.1

Ved Majorstuen skole er elevmedvirkning en sentral del av arbeidet med å skape et trygt og godt skolemiljø. Elevene får mulighet til å bidra både i planlegging og gjennomføring av tiltak som er viktige for deres trivsel og læring.

Elevenes stemme kommer tydelig frem gjennom arbeid med *Trivselsundersøkelsen* og *Elevundersøkelsen*, der resultatene analyseres og følges opp med konkrete tiltak. Dette bidrar til at elevenes behov og opplevelser ligger til grunn for utviklingen av skolemiljøet.

Gjennom *elevrådsarbeid* og demokratiske prosesser får elevene anledning til å påvirke skolehverdagen sin. Elevrådet spiller en aktiv rolle i utformingen av aktiviteter og tiltak, og fungerer som en viktig bro mellom elevene og de ansatte på skolen.

For å sikre at undervisningen er relevant og engasjerende, jobber lærerne systematisk med tilpasset opplæring til den enkelte elev og fellesskapende undervisning. Elevenes interesser og behov for mestring i klasserommet blir tatt hensyn til i planleggingen av aktiviteter og undervisning. Dette styrker motivasjonen og skaper et inkluderende læringsmiljø.

Skolens årshjul, kjent som Majaplanen, gir en struktur for aktiviteter som fremmer fellesskap og trivsel. Gjennom året arrangeres det felles opplevelser som bidrar til å bygge relasjoner og styrke skolemiljøet. Denne tilnærmingen til elevmedvirkning sikrer at Majorstuen skole skaper et miljø der alle elever føler seg sett, hørt og inkludert, og hvor de opplever at deres stemme har betydning i skolehverdagen.

3.2

Ansatte ved Majorstuen skole skal oppleve og ha medvirkning for et trygt og godt skolemiljø.

Alle ansatte ved skolen skal jobbe for å ha gode relasjoner til elevene, og være bevisst på egne holdninger og handlinger.

For å sikre ansattes medvirkning deltar de i en rekke ulike fora ved skolen hvor dette er tema.

Skolen *plangruppe* består av trinnkoordinatorer fra de ulike avdelingene eller trinnene, sos. ped og skolens ledelse. Plangruppen skal sikre skolens pedagogiske arbeid.

Hver uke er det *utviklingstid* for pedagogisk personale. Innholdet sikres ved at det utarbeides en halvårlig møteplan av skolens ledelse, og innhold i samarbeid med skolens plangruppe. Hensikten med utviklingstid er tid sammen til skoleutvikling og kompetanseutvikling.

Alle pedagogisk ansatte ved skolen deltar på *trinnmøter* knyttet til sine trinn. Hvert trinn følger sin egen agenda, og legger delplaner for kortere eller lengre perioder. Her leges felles planer for aktiviteter og vurderingssituasjoner, samt at det blir jevnlig gjort en gjennomgang av klassene på trinn. Dette skal bidra til å sikre trygge og gode klassemiljøer, og tiltak knyttet til den enkelte klasser.

Øvrige ansatte ved skolen har egne møter hvor ansattes medvirkning skal sikres. Stabsmøter, ukentlige møter for elevveildere og AKS ansatte, egne møter for skolen miljøteam, og morgenmøter på klassenivå.

I disse møtene får Majorstuens skoles ansatte mulighet til å bidra og påvirke tiltak som skal sikre et godt og trygt skolemiljø.

De ansattes møter skal følge skolen årshjul (Majaplan), og gi en struktur for aktivitetene som eleven møter.

3.3

Skolen involverer de ulike rådsorganer og utvalg i arbeidet med trygt og godt skolemiljø og dette sikres gjennom skolens årshjul for dette arbeidet.

Elevrådet

SMU

FAU

Driftsstyret

3.4

Skolen informerer ansatte, foresatte og elever om innholdet i kap. 12 på flere måter som vi informasjon på skolens hjemmeside og informasjonshefte som går ut til både ansatte, foresatte og elever ved skolestart.

Hver høst arrangerer skolen fellesmøter på hvert trinn for foresatte med skolens ledelse og øvrige ansatte, der det gis informasjon om skolens arbeid og plikter knyttet til elevenes skolemiljø, samt hvor foresatte kan finne informasjon mm.

De ansatte på skole og AKS har felles planleggingsdager ved skolestart hvor det jobbes med skolemiljø og hvor planer og rutiner blir gjennomgått, samt opplæring i ulike tema etter årshjul. Arbeidet følges opp gjennom faglige økter i personalet gjennom skoleåret for å sikre at alle har en felles forståelse og kompetanse for å håndtere og kunne følge opp etter skolens rutiner.

Elevrådet deltar i arbeidet på flere måter gjennom skoleåret og er viktige i arbeidet med oppfølging av tiltak knyttet til elevundersøkelsen og andre felles arrangementer gjennom året som bidrar til det forebyggende arbeidet.

4. Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet

Skolens sosiale læreplan tas opp som tema og evalueres månedlig i plangruppene ved skolen. I tillegg evalueres den 2 ganger årlig. I januar-mars, når resultatene fra Elevundersøkelsen er analysert, drøftes planen opp mot resultatene i skolens organer som Elevråd, SMU og Miljøteam, samt på team, trinn og i utviklingstid for alle ansatte. I juni kaller avdelingslederne 1.-4. trinn, 5.-7. trinn og 8.-10. trinn inn til et evalueringsmøte av skolens handlingsplan. Ledelse og sosialpedagogiske rådgivere evaluerer sammen. Oppdatert plan gjennomgås med personalet på skole/AKS på planleggingsdager august. Deltakere i SMU, FAU, Elevråd, Driftsstyret, AMU og MBU orienteres. Elevstemmens kontinuitet er viktig, og representanter fra Elevrådet deltar derfor på Miljøteammøter 6 ganger i løpet av skoleåret.

5. Årshjul

Sosial læreplan 1-10 2024-2025

Majaplan - 1. - 10. trinn 2024-2025

Alle ansatte plikter å sette seg inn i Majorstuen skoles sosiale læreplaner. Alle nytilsatte får disse presentert ved ansettelse.

6. Skolens systematiske arbeid for å fremme et trygt og godt skolemiljø

Skolen arbeider kontinuerlig for å fremme elevenes helse, inkludering, trivsel og læring. Dette gjøres ved å arbeide systematisk med å fremme faktorer som gir et positivt skolemiljø for elevene:

6.1

Sosial læreplan

Skolens sosiale læreplan for 1-10 trinn, er en plan som viser hvordan Majorstuen skole jobber med å støtte elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig.

Den sosiale læreplanen er delt opp i perioder gjennom året, og tar utgangspunkt i følgende fem ferdigheter for å fremme sosial læring og utvikling:

- Empati
Å kunne sette seg inn i hva andre tenker og erfarer, er grunnlaget for empati og vennskap mellom elevene.
- Samarbeid
Alle skal lære å samarbeide og fungere sammen med andre og utvikle evne til medbestemmelse og medansvar.
- Selvhevdelse
I møte med elevene skal læreren fremme kommunikasjon og samarbeid som gir eleven mot og trygghet til å ytre egne meninger og til å si fra på andres vegne.
- Selvkontroll
Evnen til å tilpasse seg felleskapet og ta hensyn til andre, samt evnen til å utsette behov. For eksempel vente på tur og kunne vise glede og sinne på situasjonstilpassede måter.
- Ansvarlighet
Vise respekt for egne og andres eiendeler og arbeid, samt å kunne utføre oppgaver.

Elevenes identitet og selvbilde, meninger og holdninger blir til i samspill med andre. Sosial læring skjer både i undervisningen og i alle andre aktiviteter i skolens regi. Faglig læring kan ikke isoleres fra sosial læring. I det daglige arbeidet spiller derfor elevenes faglige og sosiale læring og utvikling sammen.

Kjempefri

Kjempefri skjer hver mandag og torsdag for elevene på ungdomsskolen. Da har elevene en time pause midt på dagen, hvor de får tilbud om ulike aktiviteter de kan delta på. Aktivitetene er lærerstyrte, og hensikten er at eleven skal bli bedre kjent gjennom lek og aktiviteter.

Trivselslederprogrammet (TL)

Trivselsleder er et program for aktivitet og inkludering i barne- og ungdomsskolen. På Majorstuen skole har vi mobbefrie trivselsledere (TL), som er elever fra 5, 6 og 7 trinn som bidrar til bedre samhold og et tryggere skolemiljø gjennom organisert aktivitet i friminuttene.

Skolen velger ut representanter fra de tre trinnene som skal være trivselsledere. De voksne som er ansvarlig for TL på skolen, tar med seg disse representantene på lekekurs som holdes i regi av TL, to ganger i året. På lekekursene får trivselslederne informasjon i hvilke verdier man må stå for som TL representant, og de lærer seg inkluderende leker som de tar med seg og gjennomfører når det er storefri.

Vi har en TL bod, som noen av trivselslederne drifter og hvor de låner ut leker og utstyr til elever som ønsker dette, sammen med en voksen. Hovedfokuset til TL er aktivitetene som skal favne bredt blant elevmassen og tilby en trygg aktivitet som det er lett for alle å bli med på. TL ordningen er fra mandag til torsdag.

Miljøtid

Gjennom miljøtidsarbeid har skolen synlige voksne ute i miljøet når elevene har friminutt. De voksne som har miljøtid skal følge med på det som skjer, hjelpe elevene inn i aktiviteter, hjelpe til hvor det oppstår konflikter og gjennomføre voksenstyrte aktiviteter. Dette står beskrevet i vårt Miljøtidreglement.

Voksenstyrte aktiviteter i friminuttene

I skolens miljøtidsplan er det fordelt når voksne som er ute i friminuttene har et ansvar for en aktivitet. Den voksne har da ansvaret for å sette i gang og være med på en aktivitet sammen med de elevene som ønsker dette. Den voksne skal aktivt oppsøke og invitere inn elever i lek.

Åpent miljørom i friminutt for ungdomsskolen

Skolens Miljøteam holder miljørommet åpent i storefri hver dag for ungdomsskolen, og noen dager er det også åpent i lillefri og etter skoletid. Det er en arena hvor ungdommene får muligheten til å spille spill, spise frukt, snakke med medelever og voksne. Miljørommet har også en utleieordning hvor ungdommene kan låne utstyr som kan brukes i friminuttene.

Felleskapsopplevelser hvor hele skolen er med (Majaplanen)

Skolen har fokus på og legger til rette for at det skal være flere felleskapsopplevelser gjennom året, disse fremkommer i Majaplanen. Eksempler på dette er ulike markeringer som Blimed dansen, FN-dagen, juleavslutning i Chateau Neuf og Majadagen i juni.

Elevråd

Skolen har elevråd på skolen med representanter fra 2. til 10. trinn. Elevrådet har fokus på å involvere elevene i demokratiske prosesser om det som har med deres skolemiljø å gjøre. Elevrådet gjør også mange skolemiljøfremmende tiltak gjennom året.

6.2

Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på klasse/trinn-nivå:

- Sosial læreplan følges gjennom året (teamet er ansvarlig).
- Standarder for god og tydelig klasseledelse følges.
Se skolens standarder for læringsledelse s. 26 i infoheftet (kontaktlærer og team er ansvarlig).
- Trygg oppstart august. Trinn og klasseregler lages ut ifra Osloskolens ordensreglement. Teamet er lojal til håndheving (kontaktlærer og team er ansvarlig).
- Jevnlig skole-hjem-samarbeid, med minimum 2 foreldremøter årlig.
- Tydelig klasseledelse som skaper trygghet gjennom:
 - o gode relasjoner mellom lærere og elever
 - o systematiske og hyppige elevsamtaler
 - o å gjennomføre minimum 1 klassemøte per måned
 - o systematisk bruk av læringspartner/makkergrupper i all undervisning

6.3

Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på individnivå:

- Elevsamtaler minimum 2 ganger årlig, i forkant av utviklingssamtalene.
- Utviklingssamtaler minimum 2 ganger årlig, innen uke 40 og innen uke 8.
- Sosiogram minimum 2 ganger 1. halvår, i tillegg oppfølgingsundersøkelser ved behov.
- Jevnlig kommunikasjon med hjemmet.

7. Skolens systematiske arbeid for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø

Majorstuen skole og AKS følger faste rutiner for oppfølging av elevenes skolehverdag for å bidra til trygghet, samhold og deltakelse gjennom hele skoleåret.

7.1 Rutiner skolen har for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø, og hvem som er ansvarlig.

Skolen har et felles oppstartstidspunkt for alle trinn, slik at elevene blir tatt imot av voksne ansatte hver morgen.

Skolen har faste planer og områder for inspeksjon for pauser og overganger mellom timer. ansatte med miljøtid dekker områder inne på skolebygget og de utvendige områdene tilknyttet skolen. Skolens miljøteam bidrar også til å være synlige i miljøet utenfor skolens område, samt holde en oversikt over områder det ikke er ønskelig at elevene ferdes.

Elever som ikke er i klasserommene sine mellom timer og i pauser, har anledning til å oppholde seg i uteområdene, miljørommet eller i kantina hvor det er fast miljøtid. Elever som er i egne klasserom eller i rom med fast aktivitet blir fulgt opp av faste voksne tilknyttet rommet eller aktiviteten. Ved arrangerte aktiviteter inne i skolebygget eller i området tilknyttet skolen, vil miljøteam være medansvarlige for gjennomføringen sammen med de øvrige voksne.

Ved tilfeller hvor det er behov for økt fokus på oversikt og sikre rammer for elevene, er det faste rutiner for hvordan overganger eller andre situasjoner som kan oppleves som mindre oversiktlige styrkes. Det vil da være anledning til å bruke flere voksne for å bidra til å trygge situasjonen i en periode eller over tid.

Skolens miljøteam jobber sammen med lærerne for å følge opp elevene ved oppstarten av skoledagene. Miljøteamet går rundt til klassene på ungdomstrinnet for å få en oversikt over elever som ikke har møtt, eller som har møtt sent til skolen, og kontakter hjemmet for å forsikre seg om at eleven er ivaretatt og at foresatte er kjent med at eleven ikke har møtt. Miljøteamet bidrar også til å se utvikling hos elevene som viser positiv eller negativ utvikling i deltakelsen på skolen. Dette bidrar til at skolen får et raskere grunnlag for å følge opp eleven i samarbeid med foresatte.

Elever som er nye ved skolen ved skolestart har fått muligheten for å delta på en "bli-kjent-dag" sammen med elever fra sin ordinære klasse (overgang fra 7.trinn til 8.trinn), en besøksdag sammen med foresatte (skolestartere) eller ved opptaksprøver for elever som er tilknyttet

musikktilbudet. De får anledning til å hilse på representanter fra lærerne, andre elever, samt sosialpedagogisk rådgiver og ledelse.

Elever som begynner i løpet av et skoleår, møter, med foresatte, sosialpedagogisk rådgiver og kontaktlærer og har en samtale om tidligere skoleløp og nødvendige avklaringer for å sikre en tryggest mulig overgang. Eleven og foresatte kan presentere sine forventninger, og får vite litt grunnleggende om hvordan klassen er og hva som er normal praksis for skolen og for klassen.

7.2 Beskrivelse av hvordan skolen skaffer seg oversikt over særskilt sårbare elever.

Majorstuen skole vil fra oppstarten være tilknyttet flere voksne ansatte ved skolen, i tillegg til kontaktlærerne som har en overordnet oversikt og ansvar for å følge opp elevene. Elever vil følges opp av kontaktlærer gjennom oppstartsamtaler og elevsamtaler gjennom året, samt at klassen gjennomfører sosiogram tidlig i skoleåret. Dette for å avdekke eventuelle elever som kan oppfattes som sårbare eller som kan trenge støtte til det sosiale eller faglige på skolen. Skolen miljøteam bidrar også til observasjoner av elever som faller utenfor det generelle sosiale miljøet på skolen, i tillegg til at lærere med miljøtid har anledning til å følge opp elevene også utenfor klasserommet.

Elever som oppleves som sårbare, enten gjennom dialog eller observasjoner, følges tettere opp av teamet rundt eleven og klassen. Aktuelle tiltak for å hjelpe eleven kan drøftes internt på trinn, i skolens tiltaksteam eller ressursteam. God kommunikasjon med eleven og elevens foresatte vil være en forutsetning for alle tydelige tiltak rundt eleven.

7.3 Skolens systematiske arbeid med å følge med på skolemiljøet (første delplikt 12-4).

Alle klasser på Majorstuen skole gjennomfører sosiogram i løpet av oppstarten av høstsemesteret. Dette for å skaffe lærerne en best mulig oversikt over klassen tidlig i skoleåret, samt å kunne registrere eventuelle endringer fra foregående skoleår. Sosiogrammene blir gjennomgått i møter på trinn sammen med trinnets lærere, sosialpedagogiske rådgiver og ledelse kort tid etter gjennomføring og helst før uke 40. Referater fra møtene er tilgjengelige for trinnet og teamet.

Kontaktlærere har i oppstarten av skoleåret (og etter nyttår) også individuelle samtaler med elever i klassen. Slike samtaler kan ved behov gjøres hyppigere, i tillegg til at faglærere, rådgivere eller ledelse også i flere tilfeller kan gjennomføre samtaler. Dette gjelder i større grad på mellomtrinn og ungdomstrinn.

Miljøtid på skolen er i størst mulig grad lagt slik at elevene forholder seg til voksne de kjenner eller har en fast tilknytning til. Voksne tilknyttet elevene vil derfor også kunne bidra til observasjoner gjort utenfor utervisningen. Alle ved skolen bidrar til en felles oversikt over skolens elever, og elevgrupper blir jevnlig gjennomgått trinnsvis på ungdomstrinn (elevtiden hver 3. uke), og i barne- og ungdomstrinns møter. Enkelthendelser, gjentakende adferd som skal dokumenteres eller annen nødvendig informasjon som bør deles med andre rundt den enkelte eleven, loggføres i en intern oversikt som er tilgjengelig for alle som skal ha oversikt. Loggen ligger tilgjengelig i en teamskanal *elevoppfølging* opprettet av elevforvaltning, Udir.

7.4 Beskrivelse av hvordan skolen følger opp resultatene fra Elevundersøkelsen.

Elevundersøkelsen blir gjennomført av skolen elever i siste del av høstsemesteret, og resultater fra undersøkelsen blir gjennomgått i personalgruppen og på trinn, og de ansatte jobber med analyse av resultatene og sammenlikner med samme elevgruppe fra foregående år, og andre elevgrupper det vil være naturlig å sammenlikne med. Resultatene vil også bli tema på foreldremøter og i ulike samarbeidsgrupper og organer ved skolen (elevråd, SMU, FAU).

8. Håndtere brudd på retten til trygt og godt skolemiljø (§ 12-4/5)

Skolens aktivitetsplikt

5 delplikter:

Beskrivelse av hvordan skolen sikrer at ansatte har en felles forståelse av hva som utløser aktivitetspliktene.

Aktivitetsplikten skal sikre at skolene handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen.

Aktivitetsplikten har fem delplikter:

1. Alle ansatte skal aktivt **følge med** på om alle elever har det trygt og godt på skolen-
2. Alle ansatte skal straks **gripe inn** mot krenkelser om mulig.
3. Alle ansatte skal **varsle** rektor ved mistanke eller kjennskap til krenkelser.
4. Skolen har en plikt til å **undersøke** ved mistanke eller kjennskap til krenkelser.
5. Skolen skal **sette inn tiltak** når de blir kjent med at det er en eller flere elever som ikke har et trygt og godt skolemiljø. Tiltak skal settes inn helt til elevene har det trygt og godt.

Skolens ansatte har en skjerpet aktivitetsplikt og skal varsle rektor umiddelbart hvis de får informasjon/kjennskap til at en ansatt krenker elever. Dersom en ansatt mistenker eller kjenner til at en annen ansatt ved skolen krenker en elev, så skal rektor varsles. Rektor varsler skoleeier. Hvis den ansatte som mistenkes å krenke elever er en i skolens ledelse, skal den ansatte varsle skoleeier direkte.

Dersom årsaken til opplevelsen av utrygghet, ensomhet, mistriivsel, utenforskap, o.l. ligger utenfor skolen i tid eller fysiske områder, begrenser ikke dette skolens aktivitetsplikt. Det som er avgjørende, er elevens opplevelse av om skolemiljøet er trygt og godt. Skolemiljøet kan preges av opplevelser/hendelser som har oppstått blant annet på nett eller tilbake i tid, og som har betydning for hvordan eleven opplever at det er å være på skolen.

Aktivitetsplikten gjelder for alle som arbeider på skolen, og med alle ansatte menes alle som har en arbeidskontrakt med skolen (f.eks. lærere, ledelsen, administrasjonen, assistenter, AKS-ansatte, renholdere, driftsleder, lærlinger, vikarer, etc.). I tillegg gjelder den for alle andre personer som regelmessig oppholder seg på skolen for å yte tjenester eller service til eleven eller skolen (f.eks. helsesykepleier, logoped, fysioterapeut, PPT, BUP, vaktmester etc.).

8.1.

Følge med:

<https://ude.intranett.oslo.kommune.no/psykososialt-skolemiljo-og-kap-12/elevene-sitt-skolemiljo-kapittel-12/#Delplikt%201%20F%C3%B8lge%20med>

Majorstuen skole forventer at alle ansatte skal følge med og aktivt observere hvordan elevene agerer hver for seg og seg imellom. Dette gjøres gjennom systematiske observasjoner, ved å lytte til elevene og observere daglig det som foregår med og rundt elevene. Dette gjelder både uformelle og formelle samtaler med elevene (elevsamtaler og utviklingsamtaler), observasjoner gjennom skoledagen på de ulike læringsarenaene. Videre gjennom skolens egne kartlegginger som blant annet garnnøstet og sosiogram, I tillegg data fra trivsels- og elevundersøkelsen.

Tegn på at elever ikke har det trygt og godt kan være:

- endringer i atferd
- endringer i klasse- eller skolemiljøet.

- stort fravær
- uteblir fra undervisning eller kommer mye for sent
- funksjonsfall

Målet med å følge med er kunne fange opp, og få mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. I aktivitetsplikten ligger også et skjerpet ansvar for å ivareta, og følge med på, særskilt sårbare elever. Det kan være elever som tidligere har vært utsatt for krenkelser eller av andre grunner er særskilt sårbare. Alle ansatte må være kjent med forhold som kan gjøre en elev særskilt sårbar, og ulike faktorer som kan øke sårbarheten hos barn og unge.

Slik sårbarhet kan være knyttet til for eksempel elevens religion, seksuelle orientering, kjønnsidentitet, funksjonsevne, at eleven har sosioemosjonelle utfordringer eller forhold ved elevens familie og hjemmesituasjon

I friminutter har de som gjennomfører miljøtid (inspeksjon) et særlig ansvar for å følge med, se skolens rutine for miljøtid.

[Miljøtidregler 2024-2025.docx](#)

8.2

Gripe inn:

<https://ude.intranett.oslo.kommune.no/psykososialt-skolemiljo-og-kap-12/elevene-sitt-skolemiljo-kapittel-12/#Delplikt2>

Alle ansatte har plikt til å gripe inn dersom man blir vitne til at en elev utsettes for krenkelser. Å gripe inn skal skje umiddelbart og er rettet mot å stoppe en situasjon som pågår. Hensikten er å stanse uønskede handlinger eller stanse negativ oppførsel så raskt som mulig for å unngå/reducere fysiske og psykiske skader hos de involverte.

Å gripe inn kan f.eks. innebære å gå imellom hvis elever slåss, eller å innlede en dialogisk samtale. Plikten gjelder både fysiske og andre krenkelser, men er begrenset til inngrep som er mulige å gjennomføre. Det betyr at ansatte ikke skal stå i fare for å skade seg selv eller krenke noen av elevene for å stanse situasjonen, med mindre det er nødrett eller nødverge. Regler om fysisk inngrep for å verge skade m.m i opplæringsloven § 13 kan gi rom for bruk av fysisk makt for å forhindre skade på personer, eller på eiendom og gjenstander.

8.3

Melde fra:

<https://ude.intranett.oslo.kommune.no/psykososialt-skolemiljo-og-kap-12/elevene-sitt-skolemiljo-kapittel-12/#Delplikt%203>

Dersom en ansatt ved skolen får mistanke om, eller kjennskap til at en elev ikke har det trygt og godt, så skal rektor varsles. Bakgrunnen for dette er at rektor skal ha en overordnet og fullstendig oversikt over hvordan elevene på skolen har det. Før rektor varsles skal eleven som kanskje ikke har det trygt og godt informeres om at rektor vil bli varslet, med mindre dette gjør at rektor ikke varsles raskt nok. Hvor raskt det skal varsles og hvordan fremgår av rutinen, se under. Ordningen skal ivareta personvern hensyn, hensynet til at skolemiljø saker er tidssensitive og behovet for å involvere de rette nivåene.

I svært alvorlige tilfeller har rektor plikt til å varsle skoleeier. Hensikten er at skoleeier er gjort kjent med saken, slik at de kan involvere seg i hvordan den skal løses. Det er rektor som avgjør hvorvidt skoleeier skal varsles eller ikke, men det kan f.eks. handle om saker som gjelder særlig voldelige krenkelser, svært integritetskrenkende saker, saker hvor flere elever har krenket en medelev, digital mobbing på tvers av skoler, grove trusler, saker der skolen setter inn tiltak av isolerende karakter eller saker som skolens ledelse over tid ikke har klart å løse.

8.4

Undersøke:

<https://ude.intranett.oslo.kommune.no/psykososialt-skolemiljo-og-kap-12/elevene-sitt-skolemiljo-kapittel-12/#Delplikt%204%20Unders%C3%B8ke%20saken>

Skolens plikt til å undersøke inntreffer straks den ansatte får kunnskap eller mistanke om at en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger. Det spiller

ingen rolle hvordan skolen ble kjent med informasjonen eller mistanken, og terskelen for å sette i gang undersøkelser skal være lav.

Når undersøkelsesplikten utløses, skal skolen snarest mulig gjennomføre de nødvendige undersøkelsene. Skolens ledelse har ansvar for at det blir gjort en konkret undersøkelse av de faktiske forholdene.

Undersøkelsen skal forsøke å finne ut hva som ligger bak elevens opplevelse eller noens mistanke. Det handler ikke om å skaffe bevis for om krenkelsen har skjedd eller ikke, men bør ha som formål å få frem elevens opplevelse, bakgrunnen for elevens opplevelse, fakta om situasjonen, og hva som påvirker elevens opplevelse av skolemiljøet.

Undersøkelsesmetodene til [udir.no](https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/arbeid-med-aktivitetsplikten/undersokelser-i-skolemiljosaker/) skal følges så langt de passer saken, se: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/arbeid-med-aktivitetsplikten/undersokelser-i-skolemiljosaker/>

Skolen har følgende retningslinjer når den undersøker:

- Undersøkelsen skal starte så raskt det lar seg gjøre.
- Snakke med eleven
- Undersøke den subjektive opplevelsen både til eleven som ikke har det trygt og godt, og andre involverte i individuelle samtaler. Innhentede opplysninger skrives fortløpende inn i elevens kapittel 12 logg på Sharepoint.
- Undersøke bakgrunnen for opplevelsene/krenkelsene/atferden.
- Snakke med foresatte og skrive referat.
- Systematisk observere samspill.
- Ledelsen skolevandrere og observerer systematisk om klasseledelsen legger til rette for et godt og trygt læringsmiljø

Referatene og notater fra observasjonene viderefremmes til rektor når rektor skal oppdateres om resultater fra undersøkelsen.

I samtalen med eleven, som gjennomføres av en tillitsperson, skal eleven få anledning til å uttale seg om:

- Hva mener eleven er problemet?
- Hvilke tiltak mener eleven bør settes inn?

- Hvilke tiltak har tidligere fungert og ikke fungert?

Samspillet kan observeres systematisk i ulike kontekster, med utgangspunkt i følgende:

- Hvilke grupperinger er det i klassen?
- Hvor sterkt er hierarkiet og hvem er hvor i hierarkiet?
- Hvilke moralske ordener er etablert som ekskluderer enkelte barn?
- Hvem er i utsatte posisjoner?
- På hvilket grunnlag er disse ekskludert/i utsatt posisjon?

Klasseledelse kan observeres systematisk med utgangspunkt i følgende:

- Bestemmer klasselederen hvem elevene skal samarbeide med?
- Gir klasselederen innhold til hva det vil si å samarbeide i spesifikke situasjoner ved å trene og øve på samarbeid med et meningsfullt faglig innhold?

8.5

Sette inn tiltak:

<https://ude.intranett.oslo.kommune.no/psykososialt-skolemiljo-og-kap-12/elevne-sitt-skolemiljo-kapittel-12/#Delplikt%205>

Dersom en elev ikke har det trygt og godt på skolen, har skolen plikt til å sette inn tiltak som skal sørge for at eleven får et trygt og godt skolemiljø. Tiltaksplikten gjelder både når elevene selv sier ifra at de ikke har det trygt og godt, eller når skolens egne undersøkelser viser det.

Elevens beste skal vurderes, og være et grunnleggende hensyn når en sak undersøkes og tiltak skal settes inn. Skolen bruker følgende veiledning i vurdering av barnets beste:

Veiledning til bruk av barnekonvensjonen

Det skal opprettes en aktivitetsplan når undersøkelsene viser at tiltak må iverksettes for at eleven skal få det trygt og godt igjen. Aktivitetsplanen skal beskrive tiltak og dokumentere hva skolen gjør for å oppfylle aktivitetsplikten i

hvert enkelt tilfelle. Hvor omfattende en aktivitetsplan er, kommer an på saken. Det er skolen som er ansvarlig for å sette inn egnede tiltak. Det betyr at skolen kan måtte sette inn andre tiltak enn det eleven selv ønsker (men elevens rett til å bli hørt og elevens beste skal alltid vurderes inn i dette). Aktivitetsplanen skal være et levende dokument, og skal inneholde:

- Hvilket problem tiltakene skal løse
- Hvilke tiltak som skal settes inn
- Når tiltakene skal gjennomføres
- Hvem som har ansvar for å gjennomføre tiltakene
- Når tiltakene skal evalueres

Eleven skal få anledning til å uttale seg om hvilke tiltak han eller hun ønsker eller ikke ønsker. Mal for referat fra samtale med eleven benyttes til å dokumentere hva som kom frem om elevens syn på tiltakene.

Det er viktig at tiltakene er lovlige, altså innenfor rammene til opplæringsloven og annet regelverk. Tiltakene skal ikke gå på tvers av andre elevers rettigheter. Tiltak som settes inn skal fremgå av elevens aktivitetsplan. Tiltakene skal være i tråd med oppdatert kunnskap og forskning innenfor skolemiljø, og tiltakene bør derfor hentes fra <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/arbeid-med-aktivitetsplikten/tiltak-i-skolemiljosaker/>

Skolen skal følge opp tiltakene og fortløpende evaluere virkningen og eventuelt justere eller legge til tiltak dersom det er nødvendig. Hensikten er at tiltakene skal ha den tilsiktede virkningen som løser problemet aktivitetsplanen søker å løse. Når planen evalueres, så opprettes det en ny aktivitetsplan med endringene, dersom det vurderes at eleven fortsatt ikke har et trygt og godt skolemiljø.

Evaluering av tiltakene skal tidfestes i aktivitetsplanen. Elever og foresatte skal involveres i evaluering av tiltakene. Eleven må inviteres til å si noe om hvilke tiltak som fungerer og ikke, og hvilke endringer eleven ønsker. Tiltaksplikten varer helt til eleven opplever at han/hun har det trygt og godt.

Skolen har oppfylt aktivitetsplikten når skolen i en konkret sak har gjort alt som med rimelighet kan forventes på de ulike stadier, for å sikre at elevene får et trygt og godt skolemiljø. Det vil kunne være tilfeller der skolens aktivitetsplikt er oppfylt i en konkret sak selv om eleven og foreldrene ikke er fornøyde med skolemiljøet.

8.6

I alle saker der det er tillitsbrudd, er det viktig at det jobbes med gjenopprettende prosesser for å løse konflikten, styrke relasjonen og gjenskape tilliten.

Elev-elev:

1. Organisere samtaler mellom de involverte elevene hvor en voksen som elevene har tillit til, kan lede samtalen/diskusjonen. Den voksne bør i de fleste tilfeller være kontaktlærer. Hvis en annen voksen gjennomfører samtalen må kontaktlærer holdes informert.

Punkter til samtale:

- Hva har skjedd?
 - Hvordan opplevde du det?
 - Hva tenker du er lurt å gjøre nå for at dere skal kunne gå videre?
2. Gjenopprettende samtaler er ikke alltid mulig å gjennomføre fordi styrkeforholdet oppleves ujevnt av elevene. Da må kontaktlærer, eller en annen voksen de har tillit til, gjennomføre samtaler med en og en av elevene for å kartlegge hva som skal til for å gjenopprette tilliten og for om mulig å klare å gjennomføre gjenopprettende samtaler.
 3. Målet er å hjelpe elevene til å være klassevenner hvor de klarer å behandle hverandre på en respektfull måte.

Lærer-elev:

1. I saker der det er tillitsbrudd mellom lærer og elev, skal det arrangeres en samtale mellom disse for å diskutere situasjonen. Det er lærer som er den profesjonelle og voksne, som må lytte til elevens opplevelse og perspektiv.

2. Der konflikten/ situasjonen er for krevende og vanskelig å håndtere for lærer alene, skal lærer involvere nærmeste leder eller sosialpedagogisk rådgiver som kan bidra som nøytral part i saken.
3. Når foresatt eller elev melder om tillitsbrudd mellom lærer og elev må de henvende seg skriftlig eller muntlig til skolen med sin saksfremstilling slik at skolen kan forberede saken best mulig.
4. Der tillitt mellom elev og lærer er brutt vil skolens mål så langt det lar seg gjøre, være å gjenopprette tilliten mellom elev og lærer. Skolen har god erfaring med å håndtere slike saker og ser at de aller fleste saker løses godt mellom elev og lærer. Konkrete gjenopprettende tiltak vil være:
 - a. Samtale med lærer og elev med foresatte. Personalleder leder møtet.
 - b. I særlige tilfeller og der det ikke oppnås enighet vil assisterende rektor eller rektor koples på saken for videre oppfølging.

Skole-foresatte:

1. Arrangere et møte med foresatte for å anerkjenne problemet og gi foresatte mulighet til å dele sin opplevelse av situasjonen. Skolen skal gi informasjon og hvilke tiltak skolen har iverksatt for å håndtere situasjonen. Målet med møtet er å gjenskape tilliten og kunne finne måter å samarbeide på til det beste for eleven.
2. Avtale oppfølgingsmøter med evaluering av tiltak som er iverksatt og få innspill på eventuelle nye tiltak som skal iverksettes. Viktig at skolen bidrar til at både elev, men også foresatte blir lyttet til i evalueringen og utarbeidelse av nye tiltak.
3. Skolen skal legge til rette for at foresatte opplever å kunne gi og få tilbakemelding på hvordan situasjonen utvikler seg og hvilke endringer de observerer.
4. Skolen må være tydelig i forventninger til foresatte

8.7 (alle)

Skolens rutiner for å følge opp og evaluerer igangsatte tiltak

Planlegger og setter mål

Involvere – møter med foresatte, elev, lærer og andre som er aktuelle for saken, for å få innsikt og informasjon. Viktig for å kunne iverksette tiltak.

Samle data gjennom ulike undersøkelser som sosiogram, observasjoner og samtaler for å få innsikt og kunne sette inn målrettede tiltak.

Gjennomfører regelmessige møter med foresatte og elev for å vurdere tiltak og videre fremdrift i saken. Elevstemmen viktig for å finne ut eventuelle nye tiltak som skal iverksettes.

Evaluere tiltakene med både kvantitative og kvalitative metoder for å vurdere om tiltakene virker. Her benytter skolen sosiogram, data fra elev-/trivselsundersøkelsen, samtaler, observasjoner og logg.